ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ M. POIARES MADURO της 26ης Ιανουαρίου 2006 [1]

I — Εισαγωγή

1. Το επίμαχο στην παρούσα δίκη ζήτημα έχει προκαλέσει την έκδοση πλειόνων αποφάσεων του Δικαστηρίου: πρόκειται για το ζήτημα αν συμβιβάζονται προς το άρθρο 39 ΕΚ οι όροι εργασίας των λεκτόρων ξένων γλωσσών στα πανεπιστήμια της Ιταλίας. Στην προδικαστική απόφασή του επί της υποθέσεως Allué και Coonan, το Δικαστήριο έκρινε ότι εθνικός νόμος ο οποίος περιορίζει τη διάρκεια των συμβάσεων εργασίας των λεκτόρων ξένων γλωσσών, αλλά όχι άλλων εργαζομένων, αντιβαίνει στο κοινοτικό δίκαιο [2]. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η υπό εξέταση νομοθεσία εισήγε συγκεκαλυμμένη διάκριση εις βάρος των εργαζομένων από άλλα κράτη μέλη [3]. Ομοίως με τη μεταγενέστερη απόφασή του στην υπόθεση Allué κ.λπ., το Δικαστήριο έκρινε ότι «αντίκειται προς το άρθρο [39], παράγραφος 2, [ΕΚ] το γεγονός ότι η νομοθεσία κράτους μέλους περιορίζει πάντοτε σε ένα μόνο έτος, με δυνατότητα ανανεώσεως, τη διάρκεια ισχύος των συμβάσεων εργασίας των λεκτόρων ξένων γλωσσών, ενώ τέτοιος περιορισμός δεν ισχύει κατ' αρχήν για τους λοιπούς διδάσκοντες» [4].

2. Το 1995, η Ιταλική Δημοκρατία, σκοπώντας την αναμόρφωση της διδασκαλίας ξένων γλωσσών στα ιταλικά πανεπιστήμια, εξέδωσε τον νόμο 236 της 21ης Ιουνίου 1995 (στο εξής: νόμος 236) [5]. Κατά τον νόμο αυτόν, η θέση του λέκτορα ξένων γλωσσών καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από αυτήν του γλωσσικού συνεργάτη. Ωστόσο, μετά τη θέση του νόμου σε ισχύ, η Επιτροπή έλαβε πλείονες καταγγελίες από πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών, οι οποίοι ισχυρίζονταν ότι η μετάβαση στο νέο σύστημα συνοδευόταν από συνιστώσα δυσμενή διάκριση μεταχείριση εκ μέρους των Ιταλικών πανεπιστημίων. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία λόγω παραβάσεως κατά της Ιταλίας. Ισχυρίστηκε ότι το πανεπιστήμιο La Basilicata, τα πανεπιστήμια του Μιλάνου, του Παλέρμου, της Πίζας, το πανεπιστήμιο «La Sapienza» στη Ρώμη και το ανατολικό πανεπιστημιακό ινστιτούτο της Νάπολης δεν αναγνώρισαν στους γλωσσικούς συνεργάτες, όσον αφορά τις αποδοχές και το καθεστώς κοινωνικής ασφαλίσεως, την προ-

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η πορτογαλική.

2 — Απόφαση της 30ής Μαΐου 1989, 33/88, Συλλογή 1989, σ. 1591, ειδικότερα σκέψη 19.

3 — Όπ.π., σκέψη 12. Το Δικαστήριο παρατήρησε ότι μόνο μια μειονότητα των λεκτόρων ξένων γλωσσών ήταν ιταλικής ιθαγενείας και ότι, κατά συνέπεια, το χρονικό όριο αφορούσε κατ' ουσίαν τους εργαζομένους που είχαν ιθαγένεια άλλων κρατών μελών.

4 — Απόφαση της 2ας Αυγούστου 1993, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-259/91, C-331/91 και C-332/91, Συλλογή 1993, σ. I-4309.

5 — Νόμος 236 της 21ης Ιουνίου 1995 (GURI αριθ. 143 της 21ης Ιουνίου 1995, σ. 9).

γενέστερη προϋπηρεσία τους ως λεκτόρων ξένων γλωσσών. Κατά την Επιτροπή, τούτο συνιστούσε παράβαση του άρθρου 39 ΕΚ.

3. Η διαδικασία κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως του παρόντος Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 2001, C-212/99, Επιτροπή κατά Ιταλίας [6]. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Ιταλία, «μη εξασφαλίζοντας την αναγνώριση των κεκτημένων δικαιωμάτων στους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών, νυν γλωσσικούς συνεργάτες και ειδικούς μητρικής γλώσσας, ενώ η αναγνώριση αυτή εξασφαλίζεται στο σύνολο των ημεδαπών εργαζομένων», παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 39 ΕΚ.

4. Στις 4 Μαρτίου 2004, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή δυνάμει του άρθρου 228, παράγραφος 2, ΕΚ. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέλειψε να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-212/99 και ζητεί να επιβληθεί στην Ιταλία χρηματική ποινή.

II — Η απόφαση της 26ης Ιουνίου 2001, Επιτροπή κατά Ιταλίας

5. Με την απόφαση της 26ης Ιουνίου 2001, C-212/99, το Δικαστήριο εξέτασε, όσον αφορά τους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών, τις συλλογικές και τις ατομικές συμβάσεις εργασίας του πανεπιστημίου La Basilicata, των πανεπιστημίων του Μιλάνου, του Παλέρμου, της Πίζας, του πανεπιστημίου «La Sapienza» στη Ρώμη και του ανατολικού πανεπιστημιακού ινστιτούτου της Νάπολης.

6. Το Δικαστήριο χρησιμοποίησε τον νόμο 230, της 18ης Απριλίου 1962, περί ρυθμίσεως της συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου (στο εξής: νόμος 230), ως μέτρο συγκρίσεως προκειμένου να αποφανθεί αν το καθεστώς που εφαρμοζόταν στα άτομα που άσκησαν καθήκοντα λέκτορα ξένων γλωσσών ήταν ανάλογο με το γενικό καθεστώς των ημεδαπών εργαζομένων [7]. Κατά τον νόμο αυτόν, όταν ένας εργαζόμενος του οποίου η σχέση εργασίας διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο απολαύει της μετατροπής της συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου σε σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, όλα τα κεκτημένα δικαιώματά του εξασφαλίζονται από την ημερομηνία της πρώτης προσλήψεώς του.

7. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, «όταν ένας λέκτορας ξένων γλωσσών, υπήκοος άλλου κράτους μέλους, που συνδεόταν με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, απολαύει της μετατροπής της συμβάσεως αυτής σε σύμβαση αορίστου χρόνου, που διέπεται επίσης από το ιδιωτικό δίκαιο, οι ιταλικές αρχές πρέπει να εξασφαλίσουν ότι αυτός διατηρεί όλα τα κεκτημένα δικαιώματά του από την ημερομηνία της πρώτης προσλήψεώς του, ειδάλλως υφίσταται δυσμενής διάκριση λόγω ιθαγενείας, αντίθετη προς το [άρθρο 39] της Συνθήκης» [8].

6 — Συλλογή 2001, σ. I-4923.

7 — Απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 6, σκέψη 25.

8 — Όπ.π., σκέψη 22.

8. Μολονότι ο νόμος 236 προέβλεπε ρητώς τη διατήρηση των κεκτημένων δικαιωμάτων των λεκτόρων ξένων γλωσσών στο πλαίσιο των προηγούμενων σχέσεων εργασίας, η αξιολόγηση των διοικητικών και συμβατικών πρακτικών που εφάρμοζαν τα υπό εξέταση πανεπιστήμια οδήγησε το Δικαστήριο στη διαπίστωση υπάρξεως δυσμενούς διακρίσεως [9]. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Ιταλία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 39 ΕΚ.

III — Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

9. Με έγγραφο της 31ης Ιανουαρίου 2002, η Επιτροπή επέστησε την προσοχή της Ιταλικής Κυβερνήσεως στην απόφαση του Δικαστηρίου C-212/99 και στην υποχρέωση της Ιταλικής Δημοκρατίας, βάσει του άρθρου 228, παράγραφος 1, ΕΚ, να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως αυτής. Με το ίδιο έγγραφο, η Ιταλική Κυβέρνηση κλήθηκε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της σύμφωνα με το άρθρο 228, παράγραφος 2, ΕΚ, όσον αφορά το ενδεχόμενο υποβολής αιτήσεως για την επιβολή χρηματικών κυρώσεων.

10. Η Ιταλική Κυβέρνηση απάντησε στο έγγραφο αυτό με τρεις έγγραφες ανακοινώσεις της 10ης Απριλίου 2002, της 8ης Ιουλίου 2002 και της 16ης Οκτωβρίου 2002. Με την πρώτη έγγραφη ανακοίνωσή της, η Ιταλική Κυβέρνηση δήλωσε ότι θα λαμβανόταν νομοθετικό μέτρο σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να τροποποιηθεί το συμβατικό καθεστώς των συμβάσεων των γλωσσικών συνεργατών οι οποίοι προηγουμένως είχαν χρηματίσει λέκτορες ξένων γλωσσών. Η ανακοίνωση περιελάμβανε επίσης αντίγραφο εγγράφου από το ιταλικό Υπουργείο Παιδείας, Πανεπιστημίων και Επιστημονικής Έρευνας, της 27ης Μαρτίου 2002. Το έγγραφο, το οποίο απευθύνθηκε στα εν λόγω έξι πανεπιστήμια, καλεί τα πανεπιστήμια αυτά να συμμορφωθούν προς την απόφαση C-212/99 εντός 45 ημερών.

11. Με τη δεύτερη έγγραφη ανακοίνωση, της 8ης Ιουλίου 2002, η Ιταλική Κυβέρνηση έστειλε αντίγραφο αυτών που θεωρούσε ως αναγκαία μέτρα, τα οποία έλαβαν τα έξι πανεπιστήμια, για να διασφαλίσουν την προσήκουσα αναγνώριση της προϋπηρεσίας των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών. Η τρίτη έγγραφη ανακοίνωση, της 16ης Οκτωβρίου 2002, περιείχε περαιτέρω εξηγήσεις όσον αφορά τα μέτρα που ελήφθησαν προς εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου σε σχέση με καθένα από τα έξι πανεπιστήμια.

12. Με έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή ζήτησε διευκρίνιση από τις Ιταλικές αρχές αφορώσα τις μεθόδους και τα κριτήρια που εφάρμοσαν τα διάφορα πανεπιστήμια για να υπολογίσουν την αύξηση της αμοιβής των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών που είχαν καταστεί γλωσσικοί συνεργάτες και ειδικοί μητρικής γλώσσας. Η Ιταλική Κυβέρνηση απάντησε με έγγραφο της 24ης Ιανουαρίου 2003, στο οποίο προσάρτησε σχέδιο συλλογικής συμ-

9 — Όπ.π., σκέψη 31.

βάσεως υπογεγραμμένο από τα σωματεία του προσωπικού των πανεπιστημίων και από την ARAN, την κυβερνητική υπηρεσία που ήταν επιφορτισμένη με τη διαπραγμάτευση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα. Κατά την Ιταλική Κυβέρνηση, το σχέδιο συμβάσεως, το οποίο περιείχε ειδικούς κανόνες για τους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών, θα υπογραφόταν από τους ενδιαφερομένους αμέσως μετά την έγκριση από την Επιτροπή Πανεπιστημιακού Τομέα, από τον Πρόεδρο του Υπουργικού Συμβουλίου και από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

13. Θεωρώντας ότι τα μέτρα που της γνωστοποίησε η Ιταλική Κυβέρνηση δεν ήσαν ικανοποιητικά, η Επιτροπή απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη στην Ιταλική Δημοκρατία στις 30 Απριλίου 2003. Με την αιτιολογημένη γνώμη της η Επιτροπή παρατήρησε ότι η Ιταλική Δημοκρατία, παραλείποντας να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 2001, C-212/99, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 39 ΕΚ. Επιπλέον, η Επιτροπή επέστησε την προσοχή στο ενδεχόμενο επιβολής χρηματικών κυρώσεων από το Δικαστήριο. Ζητήθηκε από την Ιταλική Δημοκρατία να απαντήσει εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της αιτιολογημένης γνώμης.

14. Η Ιταλική Κυβέρνηση απάντησε με πλείονα έγγραφα. Στο πρώτο έγγραφο, της 17ης Ιουνίου 2003, προσάρτησε αντίγραφο της εθνικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας του προσωπικού του πανεπιστημιακού τομέα για τα έτη 2000-2001, υπογραφείσας στις 13 Μαΐου 2003. Στο επόμενο έγγραφο, της 25ης Ιουλίου 2003, η Ιταλική Κυβέρνηση απάντησε στους λόγους που εξέθεσε η Επιτροπή με την αιτιολογημένη γνώμη και ισχυρίστηκε ότι είχε λάβει μέτρα προς εκτέλεση της αποφάσεως C-212/99. Επιπλέον, στις 12 Νοεμβρίου 2003, η Ιταλική Κυβέρνηση υπέβαλε έναν κατάλογο μέτρων τα οποία οι αρμόδιες διοικητικές σκόπευαν να λάβουν εντός συντόμου χρονικού διαστήματος. Στη συνέχεια, η Ιταλική Κυβέρνηση υπέβαλε έγγραφο της 5ης Δεκεμβρίου 2003 του Υπουργού Παιδείας, Πανεπιστημίων και Επιστημονικής Έρευνας, μαζί με ένα αντίγραφο εγγράφου που είχε σταλεί στα έξι πανεπιστήμια που ενέπιπταν στη σφαίρα νομοθετικής αρμοδιότητας του υπουργείου αυτού. Κατόπιν αυτού, η Ιταλική Κυβέρνηση έστειλε έγγραφο με ημερομηνία 11 Δεκεμβρίου 2003, στο οποίο είχε επισυναφθεί αντίγραφο σχεδίου νομοθετικού διατάγματος, με επεξηγηματικές σημειώσεις. Τέλος, στις 28 Ιανουαρίου 2004, η Ιταλική Κυβέρνηση υπέβαλε αντίγραφο του νομοθετικού διατάγματος 2 της 14ης Ιανουαρίου 2004, για τη θέσπιση επειγουσών διατάξεων σχετικών με την οικονομική μεταχείριση των γλωσσικών συνεργατών σε ορισμένα πανεπιστήμια και περί των ισοτιμιών [10].

15. Θεωρώντας ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν είχε ακόμη εκτελέσει την απόφαση C-212/99, Επιτροπή κατά Ιταλίας, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να επιβάλει στην Ιταλική Δημοκρατία χρηματική ποινή 309 750 ευρώ ανά ημέρα καθυστερήσεως εκτελέσεως της αποφάσεως εκείνης, από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί της παρούσας δίκης.

10 — GURI αριθ. 11 της 15ης Ιανουαρίου 2004, σ. 4 (στο εξής: νομοθετικό διάταγμα 2/2004).

IV — Νομική εκτίμηση

Α — *Συμμόρφωση προς την υποχρέωση που επιβάλλει το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ*

16. Πρώτον, πρέπει να κριθεί αν συνεχίστηκε η παράβαση του άρθρου 39 ΕΚ την οποία διαπίστωσε το Δικαστήριο με την απόφαση της 26ης Ιουνίου 2001, C-212/99, Επιτροπή κατά Ιταλίας [11].

17. Η Ιταλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου. Ισχυρίζεται ότι ο νόμος 236 του 1995 ήδη παρέχει το νομικό πλαίσιο για τη αναγνώριση των κεκτημένων δικαιωμάτων των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει ανάγκη λήψεως περαιτέρω νομοθετικών μέτρων προκειμένου να εφαρμοσθεί η απόφαση του Δικαστηρίου. Αρκεί η εναρμόνιση της εθνικής συλλογικής συμβάσεως και των συλλογικών συμβάσεων των έξι πανεπιστημίων προς τον νόμο 236. Ωστόσο, η τροποποίηση των συμβάσεων αυτών δεν αποτελεί ευθύνη του Ιταλικού Δημοσίου, αλλά των ιδιωτών που μετέχουν στις διαπραγματεύσεις. Το Δημόσιο δεν δικαιούται να θίξει τη συμβατική αυτονομία των μερών αυτών. Ως εκ τούτου, το Ιταλικό Δημόσιο δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο για την έλλειψη διατάξεων στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που θα διασφάλιζαν την εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου.

Η Ιταλική Κυβέρνηση προσθέτει ότι ο κανόνας περί απαγορεύσεως των διακρίσεων του άρθρου 39, παράγραφος 2, ΕΚ δεν έχει την έννοια ότι θέτει υπό αμφισβήτηση τη χρήση των συλλογικών διαπραγματεύσεων ως οργάνου για τη ρύθμιση των σχέσεων εργασίας.

18. Κατά την άποψή μου, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να προβληθεί στην παρούσα δίκη, δεδομένου ότι αμφισβητεί τη διαπίστωση του Δικαστηρίου, με την απόφαση της 26ης Ιουνίου 2001, ότι η Ιταλική Δημοκρατία παραβίασε το κοινοτικό δίκαιο. Μάλιστα, στη δίκη λόγω παραβάσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση εκείνη, η Ιταλική Κυβέρνηση είχε προβάλει το ίδιο επιχείρημα, το οποίο όμως απορρίφθηκε από το Δικαστήριο [12].

19. Το άρθρο 228, παράγραφος 1, ΕΚ ορίζει ότι, άπαξ το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωσή του εκ της Συνθήκης, «το κράτος αυτό οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου». Επομένως, σε δίκη βάσει του άρθρου 228 ΕΚ, η ευθύνη του κράτους μέλους προκειμένου να διασφαλίσει την εκτέλεση της αποφάσεως δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Είναι αναγκαίο μόνον να εξετασθεί αν η παράβαση του κοινοτικού δικαίου την οποία διαπίστωσε το Δικαστήριο έχει θεραπευθεί.

11 — Ως προς το χρονικό σημείο στο οποίο πρέπει να αναφέρεται η εκτίμηση, βλ. την απόφαση της 12ης Ιουλίου 2005, C-304/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2005, σ. I-6236, σκέψη 31, και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα D. Ruiz-Jarabo Colomer στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 4ης Ιουλίου 2000, C-387/97, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 2000, σ. I-5047, σημείο 58.

12 — Απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 6, σκέψη 35. Όπως υπενθύμισε το Δικαστήριο, «ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλείται διατάξεις, την ακολουθούμενη πρακτική ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξης του, προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο».

20. Η Ιταλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η παράβαση έχει θεραπευθεί. Τονίζει ότι το νομοθετικό διάταγμα 2/2004 εκδόθηκε ειδικώς για να αντιμετωπισθεί το αδιέξοδο των συλλογικών διαπραγματεύσεων και για να υποχρεωθούν τα πανεπιστήμια να αναγνωρίσουν τα κεκτημένα δικαιώματα των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών. Το νομοθετικό διάταγμα προβλέπει ότι, ως σημείο αναφοράς, τα πανεπιστήμια πρέπει να λαμβάνουν την οικονομική μεταχείριση της οποίας τυγχάνουν οι μερικώς απασχολούμενοι τακτικοί συνεργάτες-ερευνητές.

21. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τούτο δεν είναι αρκετό για να εφαρμοσθεί η απόφαση του Δικαστηρίου. Τονίζει ότι η επιλογή των μερικώς απασχολουμένων συνεργατών-ερευνητών ως κατηγορίας αναφοράς έχει εκτεταμένες συνέπειες για τους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών όσον αφορά την αναδρομική καταβολή αποδοχών και τα κεκτημένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Corte Costituzionale έχει αναγνωρίσει ότι υπάρχει ουσιώδης ομοιότητα μεταξύ των καθηκόντων που ασκούνται στα πανεπιστήμια από τους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών και από τους τακτικούς συνεργάτες-ερευνητές [13]. Κατά την Επιτροπή, ένας πλήρως απασχολούμενος λέκτορας ξένων γλωσσών πρέπει να τύχει μεταχειρίσεως ανάλογης προς αυτή ενός πλήρως απασχολουμένου τακτικού συνεργάτη-ερευνητή.

22. Η Επιτροπή ισχυρίζεται επίσης ότι, όταν το νομοθετικό διάταγμα 2/2004 μετατράπηκε σε νόμο [14], προστέθηκε ένα στοιχείο το οποίο συνιστά επιπλέον εμπόδιο στην ορθή εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου. Ο εν λόγω νόμος χρησιμοποιεί ως κριτήριο αναφοράς τις 500 ώρες διδασκαλίας ετησίως για τη θέση των πλήρως απασχολουμένων πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών. Οσάκις η σύμβαση εργασίας ενός πρώην λέκτορα ξένων γλωσσών συνήφθη για μικρότερο αριθμό ωρών, οι συνολικές αναδρομικώς καταβαλλόμενες αποδοχές και τα συνολικά κεκτημένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα μειώνονται αντιστοίχως. Το κριτήριο αναφοράς βασίζεται στον αριθμό ωρών διδασκαλίας ετησίως για τους γλωσσικούς συνεργάτες βάσει της εθνικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας των ετών 1994-1997 για τον δημόσιο τομέα. Η Επιτροπή φρονεί ότι, αντί να χρησιμοποιείται το κριτήριο αναφοράς των 500 ωρών διδασκαλίας ετησίως, η αποκατάσταση των κεκτημένων δικαιωμάτων των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών πρέπει να βασίζεται στους πραγματικούς όρους των προηγουμένων ατομικών συμβάσεων εργασίας ή, αν τούτο δεν είναι δυνατόν, στη συλλογική σύμβαση εργασίας εκάστου πανεπιστημίου.

23. Η Ιταλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι είναι αδύνατη η εξομοίωση των λεκτόρων ξένων γλωσσών προς τους πλήρως απασχολουμένους τακτικούς συνεργάτες-ερευνητές. Αναφερόμενη ξανά στη νομολογία του Corte Constituzionale [15], η Ιταλική Κυβέρνηση τονίζει ότι το κύριο καθήκον των τακτικών συνεργατών-ερευνητών είναι να πραγματοποιούν επιστημονική έρευνα, ενώ τα διδακτικά τους καθήκοντα είναι απλώς

13 — Η Επιτροπή αναφέρεται στην απόφαση 284 της 23ης Ιουλίου 1984 και, ιδίως, στην απόφαση 496 της 28ης Νοεμβρίου 2002.

14 — Νόμος 63/2004 της 5ης Μαρτίου 2004 (GURI αριθ. 60 της 12ης Μαρτίου 2004).

15 — Η Ιταλική Κυβέρνηση αναφέρεται στις διατάξεις 94/2002, 262/2002 και 160/2003.

δευτερεύοντα. Τούτο αντανακλάται στο ότι πρέπει να επιτύχουν σε εισαγωγικές εξετάσεις οι οποίες έχουν διαμορφωθεί ειδικώς προς εκτίμηση των ερευνητικών τους ικανοτήτων. Συνεπώς, εντελώς ίση από οικονομικής απόψεως μεταχείριση των λεκτόρων ξένων γλωσσών και των τακτικών συνεργατών-ερευνητών πρέπει να αποκλεισθεί. Προκειμένου να αποφευχθεί η σχετική υποτίμηση της εργασίας των τακτικών συνεργατών-ερευνητών, το πρότυπο αναφοράς πρέπει να αποτελεί η οικονομική μεταχείριση των μερικώς απασχολουμένων συνεργατών-ερευνητών και όχι των πλήρως απασχολουμένων συνεργατών-ερευνητών.

24. Στο πλαίσιο της εξετάσεως των επιχειρημάτων που προβάλλουν η Επιτροπή και η Ιταλική Κυβέρνηση, είναι σκόπιμη η υπόμνηση ότι, εφόσον η Επιτροπή έχει προσκομίσει επαρκή στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η συνέχιση της παραβάσεως, «στο οικείο κράτος μέλος εναπόκειται να αμφισβητήσει, με εμπεριστατωμένα και λεπτομερή επιχειρήματα, τα προσκομισθέντα στοιχεία και τις συνέπειές τους» [16].

25. Η Ιταλική Δημοκρατία προσκόμισε στοιχεία για να αποδείξει, κατ' ουσίαν, ότι τα έξι εμπλεκόμενα πανεπιστήμια αναγνωρίζουν σήμερα τα κεκτημένα δικαιώματα των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών τα οποία είναι ισοδύναμα προς τα δικαιώματα που θα είχαν αποκτήσει αν εργάζονταν ως μερικώς απασχολούμενοι τακτικοί συνεργάτες-ερευνητές. Όπως δέχθηκε η Επιτροπή, τούτο αποτελεί ένα βήμα προς την ορθή κατεύθυνση. Ωστόσο, η Ιταλική Δημοκρατία δεν απέδειξε ότι, εγγυώμενη την αναγνώριση κεκτημένων δικαιωμάτων ισοδύναμων προς τα δικαιώματα των μερικώς απασχολουμένων τακτικών συνεργατών-ερευνητών, θεράπευσε τη διάκριση μεταξύ ημεδαπών εργαζομένων και πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών.

26. Με την απόφαση του 2001, το Δικαστήριο έκρινε ότι, «αν οι εργαζόμενοι απολαύουν, βάσει του νόμου 230, της αποκαταστάσεως της σταδιοδρομίας τους, από πλευράς μισθολογικών αυξήσεων, αρχαιότητας και καταβολής από τον εργοδότη εισφορών κοινωνικής ασφάλειας, από την ημερομηνία της πρώτης προσλήψεώς τους, και οι πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών, νυν γλωσσικοί συνεργάτες, πρέπει να απολαύουν ανάλογης αποκαταστάσεως από την ημερομηνία της πρώτης προσλήψεώς τους» [17].

27. Η απόφαση εκείνη επιβάλλει όπως η Ιταλική Δημοκρατία διασφαλίσει την αναγνώριση των κεκτημένων δικαιωμάτων των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών. Επιπλέον, αποτελεί κοινό τόπο ότι η ορθή εκτέλεση της αποφάσεως επιβάλλει την πλήρη και όχι τη μερική αναγνώριση των δικαιωμάτων αυτών. Ωστόσο, το ζήτημα στην υπό κρίση υπόθεση είναι σε τι συνίσταται η πλήρης αναγνώριση των δικαιωμάτων των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών. Με άλλα λόγια, αυτό που αμφισβητείται είναι η έκταση των εν λόγω δικαιωμάτων.

16 — Απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 56.

17 — Απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 6, σκέψη 30.

28. Η ακριβής έκταση των δικαιωμάτων που πρέπει να αναγνωρισθούν ως κεκτημένα δικαιώματα των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών δεν προσδιορίζεται με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-212/99. Τούτο είναι εύλογο, δεδομένου ότι δεν απόκειται στο Δικαστήριο να προσδιορίσει τους όρους εργασίας των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών στην Ιταλία. Το δικαιοδοτικό έργο του Δικαστηρίου έγκειται αποκλειστικώς στον έλεγχο του αν οι εν λόγω όροι εισάγουν δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγενείας.

29. Τόσο η Επιτροπή όσο και η Ιταλική Δημοκρατία βασίζονται στη θέση του τακτικού συνεργάτη-ερευνητή, ως πρότυπο αναφοράς. Ωστόσο, ενώ η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι τα κεκτημένα δικαιώματα των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών πρέπει να είναι ισοδύναμα προς τα κεκτημένα δικαιώματα των τακτικών συνεργατών-ερευνητών, η Ιταλική Δημοκρατία φρονεί ότι οι τακτικοί συνεργάτες-ερευνητές είναι άξιοι ευνοϊκότερης μεταχειρίσεως.

30. Από την απόφαση C-212/99 δεν συνάγεται ότι η Ιταλική Δημοκρατία υποχρεούται να εντοπίσει μια παρεμφερή κατηγορία εργαζομένων και κατόπιν να εξομοιώσει πλήρως τη μεταχείριση των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών προς αυτή την κατηγορία εργαζομένων. Το κοινοτικό δίκαιο δεν απαγορεύει κάθε διαφορά μεταχειρίσεως μεταξύ των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών και άλλων διδασκόντων και συνεργατών-ερευνητών πανεπιστημίων. Ωστόσο, η Ιταλική Δημοκρατία πρέπει να είναι σε θέση να δικαιολογήσει κάθε μεταχείριση που συνεπάγεται μειονέκτημα για τους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών όσον αφορά την αποκατάστασή των κεκτημένων δικαιωμάτων τους, άλλως θα εξακολουθεί να παραβαίνει την υποχρέωσή της να εφαρμόσει την απόφαση C-212/99. Επομένως, το ουσιώδες ζήτημα είναι αν η μεταχείριση που συνεπάγεται μειονέκτημα για τους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών σε σύγκριση με τους τακτικούς συνεργάτες-ερευνητές είναι αντικειμενικώς δικαιολογημένη και ανάλογη [18].

31. Ο λόγος τον οποίο προέβαλε η Ιταλική Κυβέρνηση για την εν λόγω διαφορετική μεταχείριση είναι ότι οι ερευνητικές και διδακτικές δραστηριότητες τις οποίες πραγματοποιούν οι τακτικοί συνεργάτες-ερευνητές πρέπει να εκτιμώνται περισσότερο από τις διδακτικές δραστηριότητες που πραγματοποιούν οι πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών. Συναφώς, κάποιο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας πρέπει να αφεθεί στις εθνικές αρχές. Παρά ταύτα, ενώ ορισμένα στοιχεία, όπως το επίπεδο των απαιτούμενων προσόντων, θα μπορούσε να δικαιολογήσει τη διαφορετική μεταχείριση, η Ιταλική Δημοκρατία δεν εξήγησε επαρκώς γιατί οι διαφορές μεταξύ των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών και των τακτικών συνεργατών-ερευνητών πρέπει να συνεπάγονται τόσο μεγάλη διαφορά ως προς τις αναδρομικές αποδοχές και τα κεκτημένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

32. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Ιταλική Δημοκρατία, παραλείποντας να συμμορφωθεί προς την απόφαση C-212/99, δεν εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 228 ΕΚ.

18 — Βλ. Gerards, J.H., *Judicial Review in Equal Treatment Cases*, Leiden/Βοστώνη: Martinus Nijhoff Publishers 2005, σ. 669-675.

Β — *Η προσήκουσα χρηματική ποινή*

33. Βασιζόμενη στη μέθοδο υπολογισμού που εκτίθεται στην ανακοίνωσή της 97/C 63/02, της 28ης Φεβρουαρίου 1997 [19], η Επιτροπή προτείνει στο Δικαστήριο να επιβάλει στην Ιταλική Δημοκρατία χρηματική ποινή 309 750 ευρώ ανά ημέρα καθυστερήσεως εκτελέσεως της αποφάσεως C-212/99, από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί της παρούσας δίκης μέχρι την ημερομηνία εκτελέσεως της αποφάσεως C-212/99. Η Επιτροπή καταλήγει στο ποσό αυτό πολλαπλασιάζοντας ένα βασικό ποσό 500 ευρώ με συντελεστή 14 (σε κλίμακα από 1 έως 20) για τη σοβαρότητα της παραβάσεως, με συντελεστή 2,5 (σε κλίμακα από 1 έως 3) για τη διάρκεια της παραβάσεως και με συντελεστή 17,7 (βασιζόμενο στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν του οικείου κράτους μέλους και στη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως), το οποίο κρίνεται ότι αντανακλά την ικανότητα πληρωμής του εμπλεκομένου κράτους μέλους.

34. Μολονότι οι προτάσεις της Επιτροπής δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο, θεωρούνται «χρήσιμη βάση αναφοράς» και αποτελούν την αφετηρία για να προσδιορισθεί ποια χρηματική ποινή θα ήταν κατάλληλη για την περίσταση και ανάλογη τόσο προς την αναγνωρισθείσα παράβαση όσο και προς την ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους [20]. Τα τρία βασικά κριτήρια τα οποία λαμβάνει υπόψη του το Δικαστήριο είναι, κατ' αρχήν, η σοβαρότητα της παραβάσεως, η διάρκειά της και η ικανότητα πληρωμής του κράτους μέλους [21]. Ειδικότερα, το Δικαστήριο εξετάζει τις συνέπειες που έχει η παράλειψη εκτελέσεως επί των ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων και το επείγον του εξαναγκασμού του οικείου κράτους μέλους σε συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του [22].

Η σοβαρότητα της παραβάσεως

35. Όσον αφορά τη σοβαρότητα της παραβάσεως, είναι σκόπιμο να υπομνησθεί ότι το άρθρο 39 ΕΚ θεσπίζει μια από τις θεμελιώδεις αρχές της Συνθήκης και πρέπει να θεωρείται μέρος των θεμελίων της κοινής αγοράς [23]. Η ελευθερία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως να εργάζονται σε κάθε κράτος μέλος αναγνωρίζεται επίσης ως θεμελιώδες δικαίωμα στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Η άσκηση του δικαιώματος αυτού επιβάλλει στα κράτη μέλη να καταργήσουν κάθε μορφή διακρίσεως λόγω ιθαγενείας μεταξύ των εργαζομένων των κρατών μελών, όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας [24].

19 — Περί της μεθόδου υπολογισμού της χρηματικής ποινής που προβλέπεται από το άρθρο [228] της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ 1997, C 63, σ. 2).

20 — Αποφάσεις Επιτροπή κατά Ελλάδας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψεις 89 και 90, της 25ης Νοεμβρίου 2003, C-278/01, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 2003, σ. I-14141, σκέψη 41, Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 103, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα L. A. Geelhoed αναπτυχθείσες στις 24 Νοεμβρίου 2005 επί της υποθέσεως της 14ης Μαρτίου 2006, C-177/04, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2005, σ. I-2461, σ. I-2464, σημείο 62.

21 — Αποφάσεις Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 104, Επιτροπή κατά Ελλάδας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 92, Επιτροπή κατά Ισπανίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20, σκέψη 52.

22 — Αποφάσεις Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 104, και Επιτροπή κατά Ελλάδας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 92.

23 — Βλ., άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', ΕΚ και, επί παραδείγματι, την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-224/01, Köbler, Συλλογή 2003, σ. I-10239, σκέψη 102.

24 — Άρθρο 39, παράγραφος 2, ΕΚ.

36. Η παράλειψη της Ιταλικής Δημοκρατίας να εκτελέσει την απόφαση της 26ης Ιουνίου 2001 συνεπάγεται σοβαρές οικονομικές συνέπειες για τους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών και έτσι έχει σοβαρά αποτελέσματα για τα συμφέροντά τους. Κατά την Επιτροπή, ο αριθμός των ενδιαφερομένων ατόμων ανέρχεται σε 450 περίπου για τα έξι υπό εξέταση πανεπιστήμια. Ο αριθμός αυτός υπολογίστηκε βάση εκθέσεως την οποία η Ιταλική Κυβέρνηση υπέβαλε στην Επιτροπή τον Αύγουστο του 1997. Στην αλληλογραφία της με την Επιτροπή κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, η Ιταλική Κυβέρνηση υποθέτει ότι ο αριθμός των ενδιαφερομένων ατόμων πρέπει να είναι σημαντικά χαμηλότερος. Ωστόσο, η Ιταλική Κυβέρνηση δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία συναφώς και δεν αμφισβήτησε, με τους ισχυρισμούς της ενώπιον του Δικαστηρίου, τον προβληθέντα από την Επιτροπή αριθμό. Κατά συνέπεια, η άποψη της Επιτροπής ως προς τον αριθμό των θιγομένων ατόμων πρέπει να γίνει δεκτή [25].

37. Από την άλλη πλευρά, όπως εξέθεσα στη σκέψη 31 ανωτέρω, κάποιο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας πρέπει να αφεθεί στις εθνικές αρχές όσον αφορά την εκτίμηση της σχετικής αξίας διαφόρων ειδών απασχολήσεως. Η Επιτροπή προφανώς δεν εξέτασε τον παράγοντα αυτόν κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, δεδομένου ότι ενέμεινε εξαρχής στον αυστηρό παραλληλισμό μεταξύ των πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών και των πλήρως απασχολουμένων τακτικών συνεργατών-ερευνητών. Ωστόσο, κατά την άποψή μου, και αυτός ο παράγοντας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως [26].

38. Λαμβανομένων υπόψη των παραγόντων αυτών, ο συντελεστής 14 τον οποίο πρότεινε η Επιτροπή φαίνεται κάπως υψηλός. Αντ' αυτού, προτείνω τον συντελεστή 12, ο οποίος αντανακλά τη σοβαρότητα της παραβάσεως.

Η διάρκεια της παραβάσεως

39. Η διάρκεια της παραβάσεως του άρθρου 228, παράγραφος 1, η οποία πρέπει να υπολογιστεί από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως C-212/99, είναι αυτή τη στιγμή τέσσερα έτη και επτά μήνες. Η Συνθήκη δεν ορίζει εντός ποιας προθεσμίας πρέπει να εκτελεσθεί η απόφαση, αλλά, κατά τη νομολογία, η εκτέλεση αυτή πρέπει να αρχίσει αμέσως και να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν [27].

40. Με όλους τους ισχυρισμούς της, η Ιταλική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι πρέπει

25 — Βλ., υπό την ίδια έννοια, την απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 56.

26 — Βλ., κατ' αναλογίαν, την απόφαση της 5ης Μαρτίου 1996, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-46/93 και 48/93, Brasserie du Pêcheur και Factortame, Συλλογή 1996, σ. I-1029, σκέψη 56. Βεβαίως, δεν ισχυρίζομαι ότι η παράβαση της Ιταλικής Δημοκρατίας δεν είναι αρκούντως σοβαρή ώστε να συνεπάγεται την ευθύνη του κράτους μέλους.

27 — Απόφαση Επιτροπή κατά Ελλάδας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 82. Βλ. επίσης τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mischo στην υπόθεση Επιτροπή κατά Ισπανίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20, σημείο 31.

να ληφθεί υπόψη το αυτόνομο καθεστώς των ιταλικών πανεπιστημίων. Ωστόσο, συναφώς, επιβάλλεται να σημειωθεί ότι το πρώτο επίσημο διάβημα στο οποίο προέβησαν οι ιταλικές αρχές, το οποίο σκοπούσε στη διασφάλιση της συμμορφώσεως των πανεπιστημίων με την αρχική απόφαση του Δικαστηρίου, πραγματοποιήθηκε σχεδόν 31 μήνες μετά την έκδοση της αποφάσεως αυτής, στις 14 Ιανουαρίου 2004, υπό τη μορφή του νομοθετικού διατάγματος 2/2004. Επιπλέον, οι υφιστάμενες διαφορές μεταχειρίσεως μεταξύ τακτικών συνεργατών-ερευνητών και πρώην λεκτόρων ξένων γλωσσών, τις οποίες οι ιταλικές αρχές δεν ήσαν σε θέση να δικαιολογήσουν επικυρώθηκαν με το εν λόγω νομοθετικό διάταγμα.

41. Ως εκ τούτου, ο συντελεστής 2,5 τον οποίο πρότεινε η Επιτροπή φαίνεται κατάλληλος.

Η ικανότητα πληρωμής της Ιταλικής Δημοκρατίας

42. Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί επανειλημμένως ότι ένας συντελεστής που βασίζεται στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν του κράτους μέλους το οποίο υπέπεσε σε παράβαση και στον αριθμό των ψήφων που αυτό διαθέτει στο πλαίσιο του Συμβουλίου «αντανακλά με πρόσφορο τρόπο την ικανότητα πληρωμής του κράτους μέλους αυτού, ενώ διατηρεί ταυτόχρονα εύλογη διαφορά μεταξύ των κρατών μελών» [28].

43. Ο συντελεστής για την Ιταλική Δημοκρατία, όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση 97/C 63/02 της Επιτροπής, της 28ης Φεβρουαρίου 1999, είναι 17,7 [29].

44. Υπό τις ανωτέρω συνθήκες, θεωρώ ότι το Δικαστήριο πρέπει να επιβάλει χρηματική ποινή 265 500 ευρώ ημερησίως (500 x 12 x 2,5 x 17,7).

Επί του ζητήματος αν πρέπει να επιβληθεί κατ' αποκοπήν ποσό

45. Προκειμένου το κράτος μέλος που υπέπεσε σε παράβαση να υποβληθεί σε επαρκή πίεση ώστε αυτό να παροτρυνθεί να παύσει τη διαπιστωθείσα παράβαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει να επιβάλει κατ' αποκοπήν ποσό επιπλέον προς τη χρηματική ποινή [30].

28 — Αποφάσεις Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 109, Επιτροπή κατά Ισπανίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 20, σκέψη 59, Επιτροπή κατά Ελλάδας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψη 88.

29 — Το Δικαστήριο, μέχρι τώρα, έχει αρκεστεί στην εφαρμογή των συντελεστών όπως εκτίθενται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 1997, μολονότι οι συντελεστές αυτοί υπολογίστηκαν πριν από πολλά έτη με βάση το ΑΕΠ των κρατών μελών και τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο. Αμφότεροι οι παράγοντες έχουν υποστεί αλλαγές εν τω μεταξύ. Για τον λόγο αυτόν, είναι ευπρόσδεκτη η νέα ανακοίνωση για την εφαρμογή του άρθρου 228 της Συνθήκης ΕΚ [SEC(2005) 1658 τελικό]. Σύμφωνα με τη νέα ανακοίνωση, ο συντελεστής για την ικανότητα πληρωμής της Ιταλίας είναι κάπως υψηλότερος. Ωστόσο, υπό το πρίσμα της πάγιας πρακτικής του Δικαστηρίου, δεν το θεωρώ προσήκον να εφαρμοσθεί ήδη η νέα μέθοδος υπολογισμού, ιδίως δεδομένου ότι η Επιτροπή, με την πρόταση που υπέβαλε στην υπό κρίση υπόθεση, βασίζεται στην ανακοίνωση του 1997.

30 — Απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψεις 89 έως 97. Βλ. επίσης το σημείο 10 των προτάσεων που ανέπτυξε στις 18 Νοεμβρίου 2004 ο γενικός εισαγγελέας L. A. Geelhoed, ο οποίος τονίζει τη σπουδαιότητα του προληπτικού αποτελέσματος, επιπλέον προς το πειθαναγκαστικό αποτέλεσμα, των κυρώσεων που προβλέπει το άρθρο 228, παράγραφος 2, ΕΚ.

46. Ενώ η επιβολή χρηματικής ποινής λειτουργεί ως παρότρυνση προς ένα κράτος μέλος να θεραπεύσει την παράβαση το συντομότερο δυνατό μετά την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί δίκης βάσει του άρθρου 228 ΕΚ, η δυνατότητα επιβολής κατ' αποκοπήν ποσού παρέχει ένα μέσο για να διασφαλισθεί ότι τα κράτη μέλη δεν θα προτιμούν να αναμένουν την έναρξη και την έκβαση των δικών αυτών πριν λάβουν μέτρα για τη θεραπεία παραβάσεως αναγνωρισθείσας από το Δικαστήριο στο πλαίσιο διαδικασίας λόγω παραβάσεως.

47. Μολονότι δεν είχε προταθεί από την Επιτροπή, το Δικαστήριο προσφάτως θεώρησε ουσιώδη την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού με την απόφαση C-304/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, λαμβανομένων υπόψη των διακυβευομένων συμφερόντων και, ιδίως, λόγω του μακρού διαστήματος που παρήλθε από την αρχική διαπίστωση της παραβάσεως [31].

48. Στην υπό κρίση υπόθεση, δεν νομίζω ότι απαιτείται να αποστεί το Δικαστήριο από την πρόταση της Επιτροπής για την επιβολή μόνο χρηματικής ποινής. Μολονότι το διάστημα που παρήλθε από την έκδοση της αποφάσεως στην υπόθεση C-212/99 είναι σημαντικό, δεν εμπίπτει στην ίδια κατηγορία με το εξαιρετικά μακρό διάστημα που ήταν υπό εξέταση στην υπόθεση Επιτροπή κατά Γαλλίας [32].

49. Ως εκ τούτου, προτείνω στο Δικαστήριο να υποχρεώσει την Ιταλική Δημοκρατία να καταβάλλει 265 500 ευρώ ανά ημέρα καθυστερήσεως εφαρμογής των μέτρων που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως C-212/99, από της εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως μέχρι την εκτέλεση της αποφάσεως C-212/99.

50. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικασθεί η καθής στα δικαστικά έξοδα, προτείνω να υποχρεωθεί η Ιταλική Δημοκρατία, ως ηττηθείς διάδικος της παρούσας δίκης, να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.

31 — Απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, σκέψεις 81 και 114 έως 119.

32 — Όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας L. A. Geelhoed στο σημείο 93 των προτάσεων που ανέπτυξε στις 29 Απριλίου 2004 στην υπόθεση Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11, η εκ μέρους της Γαλλίας παράβαση των υποχρεώσεών της να ελέγχει την εφαρμογή και να επιβάλλει την τήρηση των κοινοτικών διατάξεων περί του ελαχίστου μεγέθους των ιχθύων διήρκεσε επί σχεδόν δύο δεκαετίες. Βλ. επίσης τις προτάσεις του που αναπτύχθηκαν στις 18 Νοεμβρίου 2004 επί της ίδιας υποθέσεως, σημείο 49. Η απόφαση επί της αρχικής διαδικασίας λόγω παραβάσεως κατά της Γαλλίας χρονολογούνταν από τις 11 Ιουνίου 1991, σχεδόν δέκα έτη πριν από την έκδοση της αποφάσεως C-212/99. Βλ. την απόφαση της 6ης Ιουνίου 1991, C-64/88, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1991, σ. I-2727.

V — Πρόταση

51. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων προτείνω στο Δικαστήριο τα εξής:

— να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη εξασφαλίζοντας την αναγνώριση των κεκτημένων δικαιωμάτων στους πρώην λέκτορες ξένων γλωσσών, νυν γλωσσικούς συνεργάτες και ειδικούς μητρικής γλώσσας, ενώ η αναγνώριση αυτή εξασφαλίζεται στο σύνολο των ημεδαπών εργαζομένων, δεν εφάρμοσε όλα τα μέτρα τα οποία συνεπαγόταν η εκτέλεση της αποφάσεως της 26ης Ιουνίου 1991, C-212/99, Επιτροπή κατά Ιταλίας, και, ως εκ τούτου, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 228 ΕΚ·

— να υποχρεώσει τη Γαλλική Δημοκρατία να καταβάλλει στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στον λογαριασμό «Ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», χρηματική ποινή ύψους 265 500 ευρώ ανά ημέρα καθυστερήσεως εφαρμογής των μέτρων που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως C-212/99, από της εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως μέχρι την εκτέλεση της αποφάσεως C-212/99·

— να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.